

Darbo grupės šilumos kainų mažinimo galimybėms nagrinėti posėdžio
PROTOKOLAS Nr. VM - 56 - (M. P.)

2011-06-28

Posėdis vyko: 2011-06-22 Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų posėdžių salėje (Vilniaus g. 88, Šiauliai).

Posėdžio pirmininkas - Vytautas Kabaila. Posėdžio sekretorė – Irena Bartušienė.

Posėdyje dalyvavo 19 Darbo grupės narių: Vytautas Mačiulaitis, Jonas Šidlauskas, Aldona Lengvinienė, Mindaugas Skirius, Ligita Bairamova, Vida Petraitienė, Irena Bartušienė, Teodora Narušienė, Vygandas Narušis, Stanislava Mikulėnienė, Ignas Radžvilas, Danutė Šniukienė, Danutė Čepaitienė, Elena Buivydaite, Bronia Račaitė, Ona Vasiliauskienė, Vida Stankūnienė, Gediminas Čerbauskas, Vytautas Kabaila.

Posėdyje taip pat dalyvavo šiauliečiai visuomenininkai: Stasys Laurinonis ir Pranas Križevičius.

Posėdyje nedalyvavo 5 Darbo grupės nariai: Algirdas Drevinskas, Elvyra Užkuraitienė, Teresė Gliaubertienė, Stasė Rutkienė, Birutė Kybartienė.

Susirinkimo darbotvarkės klausimai

1. Praėjusio posėdžio protokolo, naujai gautų ir išsiųstų dokumentų išdalijimas, susipažinimas su šiais dokumentais.

2. Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ generaliniam direktoriui Česlovui Kaspučiui skirto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-09-06 rašto Nr. SE-76 „Dėl informacijos pateikimo darbo grupei šilumos kainų mažinimo galimybėms nagrinėti“ aptarimas.

3. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-06-09 rašto Nr. SE-75 „Dėl AB „Šiaulių energija“ ūkinės ir finansinės veiklos bei kitų dokumentų pateikimo“ aptarimas.

4. Darbo grupės narės Aldonos Lengvinienės pateiktų išvadų svarstymas.

5. Darbo grupės narės Danutės Šniukienės pateiktų išvadų svarstymas.

6. Skalūninių dujų įtakos šilumos kainų mažinimui aptarimas. Pranešėjas – Jonas Šidlauskas.

7. Sekančio posėdžio pagrindinė tema ir data.

Svarstyti klausimai ir priimti nutarimai

I.

Darbo grupės nariams ir posėdyje dalyvaujantiems svečiams išdalijami šie dokumentai:

1. 2011-06-15 vykusio Darbo grupės posėdžio protokolo Nr. VM-51 kopija.

2. Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ generaliniam direktoriui Česlovui Kaspučiui skirto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-09-06 rašto Nr. SE-76 „Dėl informacijos pateikimo darbo grupei šilumos kainų mažinimo galimybėms nagrinėti“ kopija.

3. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-06-09 rašto Nr. SE-75 „Dėl AB „Šiaulių energija“ ūkinės ir finansinės veiklos bei kitų dokumentų pateikimo“ kopija.

Kadangi su aukščiau išvardytais dokumentais posėdžio dalyviai turėjo galimybę susipažinti likus 30 minučių iki posėdžio, tai papildomai susipažinimui skiriama 10 minučių.

Šie dokumentai saugojimui įteikiami ir posėdžių sekretorei Irenai Bartušienei.

Pasiteiraujama, ar niekas neturi pastabų dėl 2011-06-15 vykusio posėdžio protokolo Nr. VM-51 bei 2011-06-08 vykusio posėdžio protokolo Nr. VM-49.

Danutė Šniukienė 2011-06-15 vykusio posėdžio protokole Nr. VM-51 pasigenda kai kurių savo skaityto pranešimo teiginių ir išsakytų svarbių minčių.

Vygandas Narušis patikslina, kad viskas yra gerai užprotokuluota ir nurodo protokolo vietas, kuriose yra užprotokuluotos Danutės Šniukienės išsakytos mintys. Danutė Šniukienė pastabų nebeturi.

Kiti posėdžio dalyviai dėl aukščiau paminėtų posėdžio protokolų pastabų neturi.

2.

Posėdžio dalyviams pristatomas akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ generaliniam direktoriui Česlovui Kaspučiui skirtas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-09-06 raštas Nr.SE-76 „Dėl informacijos pateikimo darbo grupei šilumos kainų mažinimo galimybėms nagrinėti“.

Pirmininkas paaiškina, jog jis telefonu kalbėjosi su Ekonomikos skyriaus vedėjo pavaduotoja, kuri atsiprašė už netikslumą, paaiškino, jog tai buvo netyčinė klaida ir nurodė, kad raštą reiktų laikyti išsiųstu 2011-06-09.

Vedėjo pavaduotoja pasakė, kad apie šį netikslumą bus informuota ir akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, kuri neskaičiuos 40 darbo dienų termino nuo 2011-09-06.

Pavaduotoja taip pat informavo, kad visus atsakymus iš akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ gausime ne už 40 darbo dienų, o už dviejų savaitių.

Kadangi savivaldybės atstovė buvo nusiteikusi geranoriškai ir draugiškai, tai nebuvo pagrindo ja nepatikėti ir nebebuvo būtinybės raštu kreiptis į Ekonomikos skyrių ir reikalauti, kad rašto Nr.SE-76 pirmoji data būtų pripažinta nebegaliojančia ir oficialiai užrašyta nauja data.

Posėdžio dalyviai pritarė pasiūlymui raštą Nr.SE-76 laikyti išsiųstu 2011-06-09.

3.

Posėdžio dalyviams pristatomas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-06-09 raštas Nr.SE-75 „Dėl AB „Šiaulių energija“ ūkinės ir finansinės veiklos bei kitų dokumentų pateikimo“.

Ekonomikos skyrius pateikė visus rašte nurodytus dokumentus, įskaitant akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ 2010-12-31 balansą bei pelno (nuostolio) ataskaitą, kurių prašė Darbo grupė.

Rašte nurodyti dokumentų pavadinimai, todėl Darbo grupės nariai, kurie norės tyrimui gauti atskirus dokumentus, juos bet kada galės gauti.

Posėdžio dalyviai pasidžiaugia, kad tai yra pirmas prašymas, į kurį beveik laiku atsakė Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyrius.

Išreiškiama viltis, kad ir į kitus prašymus greitai laiku bus tinkamai atsakyta. Tuo labiau, kad ir Ekonomikos skyriaus vedėjo pavaduotoja žadėjo, jog atsakymus gausime po dviejų savaitių.

4.

Remdamasi savo pranešimu, su kuriuo Darbo grupės nariai buvo supažindinti 2011-06-01 vykusiame posėdyje, Aldona Lengvinienė teikia Šiaulių miesto savivaldybės merui skirtas išvadas kartu su pasiūlymais, kurie leis sumažinti akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ tiekiamos šilumos 22,20 ct/kWh kainą ir padės užkirsti kelius šios kainos nepagrįstam didinimui:

1. Vietinių ir atsinaujinančių energetikos išteklių panaudojimas sukurtų dešimtis tūkstančių darbo vietų, išaugtų poreikis naujoms technologijoms, atsirastų darbo jauniems specialistams, darbininkams, bedarbiams, kaimo gyventojams.

Valstybei, savivaldybėms ir „Sodrai“ būtų mokami didesni mokesčiai, papildomų pajamų gautų ūkininkai ir girininkijos.

Būtų daugiau darbo transporto įmonėms, sukurtos darbo vietos mažintų išmokų ir pašalpų reikalaujančių žmonių skaičių, stabdytų jaunų žmonių emigraciją į užsienio šalis, ne mažėtų, o daugėtų jaunesnių žmonių, keliančių vidaus vartojimą, mokančių mokesčius, uždirbančių sau ir dabartiniams pensininkams pensijas.

Lietuva už gamtines dujas „Gazpromui“ kasmet sumoka apie 1 mlrd. Lt, jeigu toks pat kiekis šilumos būtų gaminamas iš vietinio biokuro, tam užtektų 450 mln. Lt ir pinigai liktų mūsų šalyje.

Deginant biokurą šiluma Šiaulių miesto gyventojams, kaip ir visos Lietuvos gyventojams, turėtų kainuoti apie 30 % pigiau.

Tačiau čia būtinos sąlygos, kad nebūtų dirbtinai 2 ar 3 kartus pabranginta termofikacinės jėgainės statyba ir užgniauzta konkurencija biokuro rinkoje, kad būtų atsižvelgiama pirmiausia į šilumos vartotojų interesus ir būtų pakirsta vis didesnius mastus mūsų šalyje igauanti politikų, valdininkų bei verslininkų korupcija.

Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ pateiktais duomenimis, už dujas, kurios sudaro 72,60 % tiekiamos šilumos sąnaudų, vien mes, šiauliečiai, „Gazpromui“ kasmet atiduodame išsivežti po 64 857 000 Lt.

Ką per metus uždirba ir atsiunčia mūsų miesto emigrantai, ką paramos forma gauname iš Europos Sąjungos, ką uždirbame - viską sudedame ir atiduodame Rusijai. O jeigu už tuos pinigus pirktume Šiaulių apskrityje išaugintą ir pagamintą kurą? Kiekvienais metais būtume turtingesni mažiausiai 65 milijonais litų.

Kiek iš to uždirbtų mūsų miesto verslininkai, savivaldybė, valstybė, kiek žmonių turėtų darbą ir pragyvenimo lėšų šaltinį, kiek sumažėtų bedarbių, socialiai remtinų ir skurstančių, kiek žmonių nebebūtų vejami iš miesto, kaimyninių rajonų ir Lietuvos?

Išvada. Vietiniai ir atsinaujinantys energetikos ištekliai turi būti pagrindiniu kuru šilumai gaminti. Dujos, mazutas ir dyzelinis kuras (krosnių kuras) gali būti tik kaip papildomos ir alternatyvios kuro rūšys šilumai, visų pirma centralizuotai tiekiamai šilumai, gaminti.

Pasiūlymai. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui:

- 1) iš Miesto tarybos narių, visuomenininkų ir specialistų nedelsiant sudaryti darbo grupę, kuri išsiaiškintų, kokie dar yra reikalingi įstatymai, jų pataisos, Miesto tarybos sprendimai, kiti teisės aktai, kad būtų sudarytos visos reikalingos sąlygos vietinius ir atsinaujinančius energetikos išteklius naudoti kaip pagrindinį kurą šilumai, visų pirma centralizuotai tiekiamai šilumai, gaminti;
- 2) kreiptis į LR Vyriausybę, kad būtų priimti įstatymai, jų pataisos, kiti teisės aktai, kurie sudarytų visas reikalingas sąlygas vietinius ir atsinaujinančius energetikos išteklius naudoti kaip pagrindinį kurą šilumai, visų pirma centralizuotai tiekiamai šilumai, gaminti.

2. Naujai statoma termofikacinė jėgainė kainuos 105 mln. litų. Tokios vertės naują ilgalaikį turtą įgis akcinė bendrovė „Šiaulių energija“, kuri, 2009-12-31 balanso duomenimis, tą dieną ilgalaikio turto turėjo už 86 862 570 Lt.

Į šilumos bazinę 21,26 ct/kWh kainą yra įtrauktos 1,42 ct/kWh nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, kurias sudaro nusidėvėjimo (amortizacijos) 1,41 ct/kWh sąnaudų dalis sąlyginai pastoviose sąnaudose ir nusidėvėjimo (amortizacijos) 0,01 ct/kWh sąnaudų dalis veiklos sąnaudose.

Jei prie akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ turimo ilgalaikio 86 862 570 Lt vertės turto pridėsime dar 105 000 000 Lt, tai tokio turto įmonė turės už 191 862 570 Lt.

Tuomet nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos šilumos kainoje sudarys nebe 1,42 ct/kWh, bet 3,14 ct/kWh, tai yra šilumos kaina pakils net 1,72 ct/kWh.

Be to, vartotojai apmokės dar ir palūkanas, kurias bankai skaičiuos nuo naujos termofikacinės jėgainės statybai suteiktų kreditų. Gal dar kažkokia dalis atskaitymų nusidėvėjimui (amortizacijai) bus susieta su elektros gamyba, bet pagrindinę sumą padengti vis tiek reikės šilumos vartotojams.

Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ turimo ilgalaikio turto, įskaitant pastatus, katilines, šilumines trasas ir kitus tinklus bei visą infrastruktūrą, vertė sudaro 86 862 570 Lt, o vienos naujos biokuro katilinės, kuri kažkodėl skambiai pavadinta termofikacine jėgaine arba termofikacine elektrine, kaina sudarys net 105 000 000 Lt. Tai nenormalu!

Šilumos gamybos ir tiekimo įmonė, kurios visas ilgalaikis turtas net ir po liūdnei nuskambėjusios indeksacijos tėra vertas 86 862 570 Lt, stotasi katilinę, kurios vertė 105 000 000 Lt. Argi tai normalu?

Ar Šiaulių miesto savivaldybei ir akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ naują biokuro katilinę reikėjo statyti už tokią neprotingą kainą?

Abejojame ar tie, kurie nusprendė naują biokuro katilinę statyti už 105 mln. litų, suvokia, kas tai per suma, žino, ką už tokią sumą reikėtų statyti ir kaip tokia suma atsipirks ir ar išvis ji atsipirks. Kažin ar

Šiauliuose yra tokia įmonė, kuri per pastaruosius 20 metų būtų uždirbusi 105 mln. litų ar bent jau panašią sumą.

Mūsų nuomone, protinga kaina būtų buvusi ta, kuri būtų neviršijusi 40 milijonų litų.

Nesvarbu, kad dalį naujosios jėgainės statybos kaštų dengs Europos Sąjungos parama - ši parama turėtų ne kompensuoti dirbtinai užaukštiną, o mažinti teisingą objekto statybos kainą ir taip pasitarnauti vartotojams, o ne tapti pretekstu didinti objekto statybos kainą.

Nuogaustaujame, kad nauja termofikacinė jėgainė beveik nesumažins akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ gaminamos ir tiekiamos šilumos kainos, kad ši jėgainė pasitarnaus daugiau užsakytai propagandai, kurios tikslas yra įtikinti mūsų šalies visuomenę, kad vietinių ir atsinaujinančių energetikos išteklių panaudojimas kurui, skirtam šilumai gaminti, negali ir niekada negalės konkuruoti su dujomis, kurias „Gazpromas“ tiekia iš Rusijos.

Nuogaustaujame, kad naujos termofikacinės jėgainės tokios brangios statybos vienas iš tikslų gali būti sukompromituoti vietinių ir atsinaujinančių energetikos išteklių panaudojimo kurui, skirtam šilumai gaminti, galimybes.

Tuo labiau, kad, prieš pradėdant tokios brangios termofikacinės jėgainės statybą, kažin ar buvo tinkamai įvertinti Lietuvos ketinimai jau artimiausiu metu pradėti naujos atominės elektrinės statybą.

Išvada. Akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ jau 1990 metais buvo būtina statyti katilinę, kuri šilumos gamybai galėtų naudoti vietinius ir atsinaujinančius energetikos išteklius. Taip būtų buvusi miesto ir visos šalies šilumos ūkyje įtvirtinta viena iš energetinio suvereniteto svarbiausių nuostatų. Jei to padaryta iki šiol nebuvo, tai akcinei bendrovei „Šiaulių energija“ būtina bent jau dabar statyti tokią katilinę. Tačiau neprotinga tokią katilinę statyti už 105 mln. litų. Tuo labiau, kad Lietuva ketina jau artimiausiu metu pradėti naujos atominės elektrinės statybą.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui iš Miesto tarybos narių, visuomenininkų ir specialistų nedelsiant sudaryti darbo grupę, kuri įvertintų naujos termofikacinės jėgainės statybos 105 mln. litų kainos pagrįstumą. Miesto visuomenininkai turėtų sudaryti ne mažiau kaip 2/3 darbo grupės narių.

Aldonos Lengvinienės siūlymui jos pateiktas abi išvadas bei pasiūlymus Šiaulių miesto savivaldybės merui pateikti kaip Darbo grupės išvadas bei pasiūlymus pritarta vienbalsiai. Balsavusių „prieš“ ir susilaikiusių nebuvo.

5.

Remdamasi savo pranešimu, su kuriuo Darbo grupės nariai buvo supažindinti 2011-06-08 ir 2011-06-15 vykusiu posėdžiu metu, Danutė Šniukienė teikia Šiaulių miesto savivaldybės merui skirtas išvadas kartu su pasiūlymais, kurie leis sumažinti akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ tiekiamos šilumos 22,20 ct/kWh kainą ir padės užkirsti kelius šios kainos nepagrįstam didinimui:

1. Magistraliniai dujų vamzdynai, turintys priklausyti valstybei ir tik Lietuvos valstybei, privalo užtikrinti:

- galimybę valstybei mažiausiomis transportavimo sąnaudomis aprūpinti dujomis savo gyventojus bei ūkio subjektus, įskaitant ūkio subjektus, gaminančius ir centralizuotai tiekiančius šilumą;
- iš visų alternatyvių šaltinių įsigytų gamtinių dujų nevaržomas transportavimo galimybes, įskaitant galimybę transportuoti dujas iš Klaipėdoje ketinamo statyti suskystintų dujų terminalo, Latvijos gamtinių dujų saugyklos bei kaimyninės Lenkijos, kuri pirmoji Europoje rengiasi pradėti skalūninių dujų gavybą ir eksportą;
- pastovias pajamas į valstybės biudžetą už gamtinių dujų tranzitą per Lietuvos teritoriją į Kaliningrado sritį.

Magistraliniai dujų vamzdynai neturi priklausyti privatiems asmenims ar ūkio subjektams, siekiantiems kaip galima greičiau gauti maksimalų pelną iš dujų transportavimo Lietuvos gyventojams bei ūkio subjektams.

Magistraliniai dujų vamzdynai negali būti jokios privačių asmenų grupės, kurios vardu faktiškai veiks Rusijos koncernas „Gazprom“, nuosavybė.

Išvada. LR Vyriausybė privalo nedelsdama iš Rusijos koncerno „Gazprom“ kontroliuojamos akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ išpirkti magistralinius dujų vamzdynus, šie vamzdynai, kurių paskirtis yra tenkinti ne privatų, o viešąjį interesą, turi būti sugrąžinti valstybei ir priklausyti tik Lietuvos valstybei.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad iš Rusijos koncerno „Gazprom“ kontroliuojamos akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ kaip galima greičiau būtų išpirkti magistraliniai dujų vamzdynai, kad šie vamzdynai, kurių paskirtis yra tenkinti ne privatų, o viešąjį interesą, būtų sugrąžinti valstybei ir priklausytų tik Lietuvos valstybei.

2. Jei suskystintų dujų terminalas bus paskelbtas komerciniu objektu, dujos Lietuvos gyventojams bei ūkio subjektams bus parduodamos įmanoma brangiausia kaina, kadangi terminalo bendrovės privatūs akcininkai iš dujų pardavimo norės uždirbti įmanomą didžiausią pelną ir šį pelną kiekvieną sykį uždirbti iškart.

Dujos įmanoma brangiausia kaina bus parduodamos ir Šiaulių miesto gyventojams bei ūkio subjektams, įskaitant tokius ūkio subjektus, kaip akcinę bendrovę „Šiaulių energija“, kuri gamina gyventojams bei kitiems miesto vartotojams centralizuotai tiekiamą šilumą.

Gyventojai bus skurdinami didžiausiomis dujų bei šilumos kainomis, tūkstančiai kitų šalies ūkio subjektų uždirbs mažesnę pelną arba išvis jo nebegalės uždirbti, lėtės ekonomikos augimas, nepagrįstai didelių energetinių sąnaudų produkcijai gaminti reikalaujanti šalis bus ir toliau nepatraukli nei saviems, nei užsienio investuotojams.

Be to, terminalo bendrovės privatūs akcininkai neišvengiamai sieks susitarti su Rusijos koncernu „Gazprom“ dėl bendrų veiksmų dujas Lietuvos gyventojams bei ūkio subjektams parduodant įmanoma brangiausia kaina.

Jei suskystintų dujų terminalas bus paskelbtas ne komerciniu, bet strateginiu valstybės objektu, dujos Lietuvos gyventojams bei ūkio subjektams bus tiekiamos įmanoma mažiausia kaina, o šimteriopai didesnę pelną, kad ir ne iškart, bet vis tiek uždirbs tūkstančiai kitų šalies ūkio subjektų.

Gyventojai taps turtingesni, didės jų perkamoji galia, atsigaus vietinės rinkos, greičiau augs ekonomika, mažesnių energetinių sąnaudų produkcijai gaminti reikalaujanti šalis taps patrauklia ir saviems, ir užsienio investuotojams.

Išvada. Suskystintų dujų terminalas turi būti paskelbtas ne komerciniu, o strateginiu, Lietuvos gyventojų bei ūkio subjektų energetinius poreikius įmanomomis mažiausiomis kainomis tenkinančiu valstybės objektu.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad suskystintų dujų terminalas būtų paskelbtas ne komerciniu, o strateginiu, Lietuvos gyventojų bei ūkio subjektų energetinius poreikius įmanomomis mažiausiomis kainomis tenkinančiu valstybės objektu.

3. Pastačius terminalą už korupcinę, tai yra už 2 ar 3 kartus didesnę kainą nei galima būtų tokį terminalą pastatyti, suskystintų dujų kaina mūsų šalies vartotojams bus ne ką mažesnė nei Rusijos dujų koncerno „Gazprom“ siūloma kaina.

Terminalo statytojai pagrindinę dalį terminalo būsimąjo pelno bus pasiėmę avansu ir išsiplovę per projektavimo, konsultavimo, eksploatacijai nebetinkamo dujų tanklaivio pirkimo, jo perdėbimo ir statybos procesus.

Tokiu keliu einant būtų ir toliau sudaromos sąlygos „Gazpromui“ pardavinėti dujas Lietuvai nepagrįstai didele kaina, būtų alinama valstybė, plėšiami jos gyventojai bei ūkio subjektai.

Išvada. Suskystintų dujų terminalas valstybei turi būti statomas skaidriai, sąžiningai ir įmanoma mažiausia kaina, šis terminalas valstybei neturi būti statomas už korupcinę, tai yra už 2 ar 3 kartus didesnę kainą nei galima būtų tokį terminalą pastatyti.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad iš LR Seimo skirtingų politinių frakcijų, Savivaldybių asociacijos, Vyriausybės ir

Prezidentūros atstovų, visuomenininkų bei specialistų kaip galima greičiau būtų sudaryta darbo grupė, kuri įvertintų suskystintų dujų terminalo statybos 200 mln. eurų kainos pagrįstumą. Visuomenininkai turėtų sudaryti ne mažiau kaip 2/3 darbo grupės narių.

4. Rusijos koncernas „Gazprom“, būdamas vienu iš terminalo valdytojų ar akcininkų, bus suinteresuotas sabotuoti terminalo darbą, darys viską, kad dujos būtų perkamos įmanoma brangiausia kaina ir tik iš paties „Gazprom“ arba jo kontroliuojamų bendrovių.

Suskystintų dujų tiekėjai, būdami vienais iš terminalo valdytojų ar akcininkų, bus suinteresuoti terminalo bendrovei įmanoma brangiausia kaina parduoti tik savo dujas, nebus suinteresuoti terminalo bendrovei dujas pirkti pigiau ir iš kitų tiekėjų.

Jei suskystintų dujų tiekėjai, būdami vienais iš terminalo valdytojų ar akcininkų, pirs terminalo bendrovei dujas įmanoma brangiausia kaina, tuo sėkmingai naudosis „Gazpromas“, nemažindamas Lietuvai vamzdynu iš Rusijos tiekiamų dujų kainos.

Tokiu keliu einant būtų ir toliau sudaromos sąlygos „Gazpromui“ pardavinėti dujas Lietuvai nepagrįstai didele kaina, būtų alinama valstybė, plėšiami jos gyventojai bei ūkio subjektai.

Tokiu keliu einant būtų plėšiami ir Šiaulių miesto gyventojai bei ūkio subjektai, įskaitant tokius ūkio subjektus, kaip akcinę bendrovę „Šiaulių energija“, kuri gamina gyventojams bei kitiems miesto vartotojams centralizuotai tiekiamą šilumą.

Išvada. Suskystintų dujų terminalo bendrovės akciniame kapitale bei valdyme nei tiesiogiai, nei per tarpininkus neturi dalyvauti Rusijos dujų koncernas „Gazprom“, kiti dujų tiekėjai, įskaitant dujų tiekėjus iš JAV, Kuveito, Norvegijos bei kitų šalių.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad suskystintų dujų terminalo bendrovės akciniame kapitale bei valdyme nei tiesiogiai, nei per tarpininkus nedalyvautų Rusijos dujų koncernas „Gazprom“, kiti dujų tiekėjai, įskaitant dujų tiekėjus iš JAV, Kuveito, Norvegijos bei kitų šalių.

5. Suskystintų dujų terminalas turi priklausyti bendrovei, kurios visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei.

Bet kuris privatus akcininkas, nepriklausomai nuo to, ar jis bus mūsų šalies ar užsienio šalies pilietis arba juridinis asmuo, savo akcijas turės teisę parduoti ar perparduoti bet kada ir bet kam.

Realiausia tikimybė, kad iš tokio asmens akcijas anksčiau ar vėliau, tiesiogiai ar per tarpininkus perpirks Rusijos koncernas „Gazprom“ arba suskystintų dujų tiekėjai iš JAV, Kuveito, Norvegijos bei kitų šalių.

Jei terminalo akcijų kontrolinis paketas ar dalis akcijų priklausys vadinamajam strateginiam investuotojui arba bet kuriam kitam privačiam akcininkui, terminalas bus laikomas perperkamam ir perparduodamam objektu.

Toks terminalas negalės būti laikomas objektu, užtikrinančiu strateginį valstybės, jos gyventojų bei ūkio subjektų interesą apsirūpinti suskystintomis dujomis.

Toks terminalas neužtikrins ir Šiaulių miesto gyventojų bei ūkio subjektų, įskaitant akcinę bendrovę „Šiaulių energija“, intereso apsirūpinti pigesnėmis dujomis bei pigesne šiluma.

Išvada. Suskystintų dujų terminalas turi priklausyti bendrovei, kurios visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei, ir negali priklausyti jokiai vadinamajam strateginiam investuotojui, jokiai kitam privačiam akcininkui, nepriklausomai nuo to, ar jis bus mūsų šalies ar užsienio šalies pilietis arba juridinis asmuo.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad suskystintų dujų terminalas priklausytų bendrovei, kurios visos akcijos nuosavybės teise priklauso valstybei, ir nepriklausytų jokiai vadinamajam strateginiam investuotojui, jokiai privačiam akcininkui, nepriklausomai nuo to, ar jis bus mūsų šalies ar užsienio šalies pilietis arba juridinis asmuo.

6. Jei būtų sukurta bendra Baltijos šalių dujų rinka, jei būtų pastatytas bendras suskystintų dujų terminalas, susikurtų stiprus antigazprominis Baltijos šalių blokas. Su tokiu bloku kalbėtusi visi suskystintų dujų tiekėjai, su tokiu bloku imtų kitaip kalbėtis ir pats „Gazpromas“.

Esant daug mažesnėms vieno terminalo statybos bei eksploatavimo išlaidoms bei nuolatiniam apkrovimui, dujų kaina visų trijų šalių vartotojams būtų gerokai mažesnė.

Tačiau, norint visoms Baltijos šalims statyti bendrą suskystintų dujų terminalą ir sukurti bendrą dujų rinką, būtina visus magistralinius dujų vamzdynus išpirkti iš „Gazprom“ ir jo kontroliuojamų įmonių.

Terminalo bendrovės akcijų paketas priklausyti turėtų tik Baltijos valstybėms, šio terminalo akcininkais negalėtų būti nei Rusijos koncernas „Gazprom“, nei suskystintų dujų tiekėjai, nei jokie kiti privatūs akcininkai.

Terminalas turėtų būti neperparduodamas jokioms trečiosios šalims, užtikrinti Baltijos valstybių ir, jei prireiks, Baltarusijos, strateginį interesą apsirūpinti suskystintomis dujomis.

Išvada. Baltijos šalims būtina iš Rusijos koncerno „Gazprom“ bei jo kontroliuojamų įmonių išpirkti magistralinius dujų vamzdynus, sukurti bendrą dujų rinką ir statyti vieną bendrą suskystintų dujų terminalą, sudarant galimybę šio terminalo paslaugomis pasinaudoti ir Baltarusijai. Baltijos šalims visus klausimus, susijusius su energetiniu suverenitetu, reikėtų spręsti kartu, vadovaujantis, pirmiausia, vieningu Baltijos šalių interesu.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui rekomenduoti LR Prezidentei kreiptis į kitas Baltijos šalis su pasiūlymu magistralinius dujų vamzdynus išpirkti iš Rusijos koncerno „Gazprom“ bei jo kontroliuojamų įmonių, sukurti bendrą dujų rinką ir statyti vieną bendrą suskystintų dujų terminalą, sudarant galimybes šio terminalo paslaugomis pasinaudoti ir Baltarusijai, visus klausimus, susijusius su energetiniu suverenitetu, spręsti kartu, vadovaujantis, pirmiausia, vieningu Baltijos šalių interesu.

7. Lietuvą dujotiekiu pasiekia tik rusiškos dujos. Koncerno „Gazprom“ vamzdynais tiekiamų gamtinių dujų kaina yra maždaug 100 JAV dolerių už tūkstantį kubinių metrų didesnė nei Vakarų Europai tiekiamų dujų bei apie 150 JAV dolerių didesnė nei dujų, gabenamų laivais.

Mes, pusvelčiui atidavę „Gazpromui“ bei jo partneriams akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ akcijų kontrolinį paketą bei valdymą, pridėję dar ir visus magistralinius vamzdynus, už dujas mokame brangiau nei kitos Europos Sąjungos šalys, „Gazpromui“ pusvelčiui neatidavusios ir net nepardavusios nei savo dujų įmonių, nei valdymo, nei magistralinių vamzdynų.

Kartu su kitais Lietuvos vartotojais ir už dujas, ir už šilumą brangiau nei kiti Europos Sąjungos gyventojai moka ir Šiaulių miesto gyventojai bei ūkio subjektai, įskaitant tokius ūkio subjektus, kaip akcinę bendrovę „Šiaulių energija“, kuri gamina gyventojams bei kitiems miesto vartotojams centralizuotai tiekiamą šilumą.

Išvada. Rusijos koncernas „Gazprom“ Lietuvai didesnę dujų kainą nei kaimyninėms ir visoms kitoms Europos Sąjungos šalims galėjo nustatyti nepagrįstai ir neteisėtai.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad iš LR Seimo skirtingų politinių frakcijų, Savivaldybių asociacijos, Vyriausybės ir Prezidentūros atstovų, visuomenininkų bei specialistų kaip galima greičiau būtų sudaryta darbo grupė, kuri įvertintų ar Rusijos koncernas „Gazprom“ Lietuvai didesnę dujų kainą nei kaimyninėms ir visoms kitoms Europos Sąjungos šalims nustatė pagrįstai ir teisėtai. Visuomenininkai turėtų sudaryti ne mažiau kaip 2/3 darbo grupės narių.

8. Magistraliniai dujų vamzdynai turi būti nedelsiant išpirkti iš Rusijos koncerno „Gazprom“ kontroliuojamos akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ ne tik tam, kad Lietuva galėtų laisvai dujas įsivežti per Klaipėdoje ketinamą statyti suskystintų dujų terminalą, bet ir tam, kad ne „Gazpromas“, o Lietuva įgyvendintų dujotiekių jungties su Lenkija projektą.

Dujotiekių jungtis su Lenkija, o tuo pačiu ir su Vakarų Europa, turi priklausyti Lietuvos valstybei ir tik Lietuvos valstybei.

Šios jungties priklausymas Rusijos koncernui „Gazprom“ ir mūsų šalies energetinis suverenitetas bei nepriklausomybė yra tarpusavyje nesuderinami.

Rusijos koncernas „Gazprom“ neturi nei imituoti, kad nuties Europos Sąjungos – Baltijos šalių energetikos rinkos integracijos plane numatytą dujų jungtį tarp Lietuvos ir Lenkijos, nei šios jungties tiesti, nei šios jungties valdyti, jam tokia jungtis nuosavybės teise negali ir niekada negalės priklausyti.

Lenkijai pradėjus išgauti ir eksportuoti skalūnines dujas, Lietuva, kaip kaimyninė šalis, šias dujas galėtų pirkti palankiausiomis sąlygomis.

Tačiau tai bus neįmanoma, jei dujotiekio jungtis su Lenkija ir magistraliniai dujotiekiai priklausys Rusijos koncernui „Gazprom“ arba kuriai nors iš jo kontroliuojamų įmonių.

Išvada. Magistraliniai dujų vamzdynai turi būti nedelsiant išpirkti iš Rusijos koncerno „Gazprom“ kontroliuojamos akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ ne tik tam, kad Lietuva galėtų laisvai dujas įsivežti per Klaipėdoje ketinamą statyti suskystintų dujų terminalą, bet ir tam, kad ne „Gazpromas“, o Lietuva įgyvendintų dujotiekio jungties su Lenkija projektą. Dujotiekio jungtis su Lenkija, o tuo pačiu ir su Vakarų Europa, nuosavybės teise turi priklausyti Lietuvos valstybei ir tik Lietuvos valstybei.

Pasiūlymas. Siūlome Šiaulių miesto savivaldybės merui nedelsiant kreiptis į LR Vyriausybę ir pareikalauti, kad ne „Gazpromas“, o Lietuva įgyvendintų dujotiekio jungties su Lenkija projektą, kad dujotiekio jungtis su Lenkija, o tuo pačiu ir su Vakarų Europa, nuosavybės teise priklausytų Lietuvos valstybei ir tik Lietuvos valstybei.

Jonas Šidlauskas. Siūlau papildyti išvadą dėl magistralinių dujų vamzdynų išpirkimo žodžiais „mažiausia kaina“. Mums nereikia, kad vamzdynai būtų išpirkti bet kokia kaina.

Vygandas Narušis. Jeigu Vyriausybė imsis magistralinių dujų vamzdynų išpirkimo, tikėkimės, kad ji kartu su specialistais žinos, kokia kaina reikia išpirkti. Manau, kad mes savo išvadose neturime visko smulkiai detalizuoti ir visus mokyti. Mano nuomone, Danutės Šniukienės išvados ir pasiūlymai yra gerai suformuluoti ir nieko keisti neberekėtų.

Pirmininkas. Dėl Danutės Šniukienės pateiktų išvadų galima balsuoti dabar, ar norėtumėte dar savaitę pasvarstyti?

Vygandas Narušis. Viskas jau yra svarstyta ankstesniuose posėdžiuose, viskas užrašyta protokoluose, viską perskaitėme. Tikrai dabar. Kam gaišti laiką?

Vygandui Narušiiui pritaria ir kiti posėdžio dalyviai.

Danutės Šniukienės siūlymui jos pateiktas aštuonias išvadas bei pasiūlymus Šiaulių miesto savivaldybės merui pateikti kaip Darbo grupės išvadas bei pasiūlymus pritaria vienbalsiai. Balsavusių „prieš“ ir susilaikiusių nebuvo.

6.

Skalūninių dujų įtakos šilumos kainų mažinimo perspektyvoms aptarimas. Pranešėjas – Jonas Šidlauskas:

Lietuva turi skalūninių dujų išteklius, kurių pakaktų mūsų šalies poreikiams patenkinti 30 – 50 metų. Tokias naujausias tyrimų išvadas Vašingtone viešiniam energetikos ministrui Arvydui Sekmokui pristatė JAV Energetinių išteklių informacijos agentūros vadovas Richardas Newellas, informuoja Energetikos ministerija.

Galimi skalūninių dujų klodai guli pietvakarių Lietuvoje, driekiasi iki Kaliningrado srities ir Lenkijos, kur šių dujų telkiniai yra itin gausūs.

„Neabejoju, kad turime puikių galimybių sustiprinti Lietuvos bendradarbiavimą su JAV skalūninių dujų srityje ir pasinaudoti JAV administracijos teikiama parama“, – sakė energetikos ministras.

(„Delfi“, informacinis pranešimas „JAV ekspertai: Lietuva turi skalūninių dujų išteklius, kurių pakaktų 30 – 50 metų“, 2011-05-13).

Kažin kaip mūsų Vyriausybė visa tai supras – supras, kad Lietuva turi skalūninių dujų išteklius, kurių pakaktų mūsų šalies energetiniams poreikiams patenkinti 30 – 50 metų, ar supras, kad Lietuva turi skalūninių dujų išteklius, kurių pakaktų mūsų šalies politikus finansuojančių verslininkų poreikiams patenkinti 30 – 50 metų?

Ona Vasiliauskienė. Žemės gelmių ištekliai turi priklausyti valstybei ir visiems žmonėms, o ne saujelei verslininkų. Jų nešvarūs poreikiai nėra mūsų poreikiai.

Stanislava Mikulėnienė. Vyriausybė jau seniai tai galėjo suprasti, bet kažkodėl nenori. Juk politikams ir verslininkams kitaip viską suprasti neapsimoka.

Jonas Šidlauskas. Kodėl mūsų valstybė negali išnaudoti puikių galimybių sustiprinti bendradarbiavimą su JAV skalūninių dujų gavybos srityje ir pasinaudoti skalūninių dujų gavybai Lietuvoje JAV administracijos teikiama parama, kodėl, mūsų šalies politikų įsitikinimu, tokiomis galimybėmis ir tokia JAV parama turi pasinaudoti ne valstybė, o politikams patinkantys verslininkai?

Aldona Lengvinienė. Kiek mums kainuos tos technologijos?

Jonas Šidlauskas. Amerikiečiai turi interesą, bet kad nebūtų „Williams“ variantas.

Vygandas Narušis. Skaidrių variantų Lietuvoje dar nebuvo.

Vygandas Narušis. Prancūzijos mokslininkai paprieštaravo skalūninių dujų išgavimui, nes šis procesas užteršia geriamojo vandens požeminius telkinius.

Aldona Lengvinienė. Taip galime prarasti visą Nemuno žemupį.

Gediminas Čerbauskas. Amerikoje 40 % upių jau užterštos taip, kad jos nebetinkamos žvejybai, maudymuisi ir kitokiai panašiai vandens veiklai. Dar blogesnė padėtis Amerikos ežerų, kurių net 46 % nebetinkami žvejybai, maudymuisi ir kitokiai panašiai vandens veiklai.

Jonas Šidlauskas. Šiuo metu Lietuva tariasi su viena amerikiečių kompanija, kuri vystytų skalūninių dujų žvalgybą.

Ona Vasiliauskienė. Kinijai amerikiečiai pažadėjo naujausias technologijas mainais į galimybes investuoti. O ko mes prašysime iš amerikiečių? Ar viską atiduosime verslininkams, kad ne valstybė, o jie tik savo naudai su amerikiečiais susitartų?

Gediminas Čerbauskas. Už ką amerikiečiai teiks paramą? Amerikiečiai paprašys akcijų savo kompanijoms, tačiau akcijų kontrolinis paketas turi išlikti valstybės rankose.

Jonas Šidlauskas. Kam iš tikrųjų priklauso Lietuvos žemės gelmėse esantys skalūninių dujų bei naftos ištekliai – valstybei ir visiems jos piliečiams, ar politikams ir juos finansuojantiems verslininkams?

Gediminas Čerbauskas. Kam priklauso ar turi priklausyti žemės gelmių ištekliai? Čia net klausimo nėra ir negali būti.

Vygandas Narušis. Tai, kas glūdi po žeme, priklauso valstybei. Tos bendrovės, kurios iškasa ar išsiurbia po žeme esančius turtus, turi būti valstybės kontroliuojamos, jų akcijos turi priklausyti valstybei.

Danutė Šniukienė. Valstybei, tik valstybei.

Irena Bartušienė. Aišku, valstybei.

Ona Vasiliauskienė. Žinoma, valstybei.

Stanislava Mikulėnienė. Turi priklausyti tik valstybei.

Vygandas Narušis. Žemė yra mūsų, o kas yra žemėje – valstybės.

Teodora Narušienė. Tenka apgailestauti, kad viskas, kas yra žemėje, dabar jau priklauso privačioms bendrovėms.

Irena Bartušienė. Situacija turi būti keičiama.

Ona Vasiliauskienė. Kuo greičiau turi būti keičiama.

Vygandas Narušis. Kaip įstatymo leidėjui ateis tokia mintis, jei jam atneša, sakykim, 50 000 už kiekvieną įstatymą? Parduoto įstatymo nebeatšauksi – teks gražinti pinigus ir turėti daug nemalonių problemų. Ką apie tokius įstatymų leidėjus galima šnekėti?

Vida Stankūnienė. Jei priklausai partijai, kuri savo dalį jau gavo, kaip gali nebalsuoti už jau parduotą ir apmokėtą įstatymą?

Jonas Šidlauskas. Mes net nežinome, kiek naftos Lietuvoje išsiurbžiama ir kiek iš to gauna valstybė.

Irena Bartušienė. Dalis pinigų iš to verslo, kiek teko girdėti, patenka į Adamkienės fondą.

Jonas Šidlauskas. Vyriausybė pastaruoju metu garsiai giriasi, kad Lietuvoje aptikti skalūnų dujų telkiniai. Tačiau pamirštama pripažinti, kad žvalgyti ir išgauti šias dujas galės tik naftos gavybos įmonės. Apie tai pranešė dienraštis „Lietuvos rytas“.

Būtent tose vietose, kur dabar išgaunama lietuviška nafta, ir slypi didžiuliai skalūnų ištekliai. Tad teisė juos žvalgyti, o vėliau ir išgauti dujas priklauso licencijas turinčioms naftos bendrovėms. Tai „Lietuvos rytui“ patvirtino Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas Jonas Satkūnas.

„Naftos bendrovės turi licencijas žvalgyti ir išgauti angliavandenilius. Teisės aktuose nepaaiškinta, kokius. Tiek nafta, tiek skalūnų dujos ir yra angliavandeniliai. Todėl be šių įmonių žinios dujų žvalgyba tuose plotuose neįmanoma, ką ir kalbėti apie gavybą“, - tvirtino J. Satkūnas.

Jeigu kas nors mėgintų kėsintis į šias teises, verslininkai, pasak pašnekovo, lengvai laimėtų bylą. „Naujoms dujų žvalgybos įmonėms tektų ieškoti būdų, kaip pradėti darbus Lietuvoje. Nebent jos dirbtų kartu su naftos gavėjais“, - minėjo Geologijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas.

Specialistų teigimu, didžiausi skalūnų dujų klodai slypi Vakarų Lietuvoje. Būtent ten, kur šiuo metu veikia naftos gavėjai. Didžiausia jų – Lenkijos koncerno „Lotos“ valdoma „Geonafta“, kuri turi 100 proc. „Genčių naftos“ ir po 50 proc. „Manifoldo“ bei „Minijos naftos“ akcijų. Ji turi teisę ieškoti ir skalūnų dujų.

(„Delfi“, informacinis pranešimas „Skalūnų dujos – naftininkams“, 2011-05-23; portalas „Skalūninės dujos Lietuvoje“, straipsnis „Skalūnų dujos Lietuvoje jau priklauso naftininkams?“, 2011-05-24).

Kas suteikė teisę LR Vyriausybei valstybės vardu atsisakyti teisės žvalgyti žemės gelmėse esančius turtus, šiuos turtus užpajamuoti, vesti jų apskaitą, šiuos turtus išgauti, parduoti ir gaunamą naudą skirti valstybės bei visų piliečių poreikiams, kas suteikė teisę LR Vyriausybei valstybės vardu žemės gelmėse esančių turtų žvalgymą, pajamavimą, apskaitą, gavybą, pardavimą ir už šiuos turtus gaunamą naudą visiems laikams perleisti kelioms grupelėms politikams patinkančių mūsų šalies bei užsienio verslininkų?

Aldona Lengvinienė. Tenka apgailestauti, kad žmonėms tai per mažai rūpi. Kam šiandieną yra įdomi Konstitucija?

Vida Stankūnienė. Konstitucija, kurią turėjome 1920 metais, yra perdirbta. Aišku, ne stiprios ir vieningos valstybės naudai.

Jonas Šidlauskas. Kodėl mūsų valstybėje viskas vyksta konfidencialiai, slapta? Kažkokie X failai. Esant tokiam slaptumui, bepigū sukčiauti.

Aldona Lengvinienė. Gauna savo „atkata“ ir viskas.

Vytautas Mačiulaitis. Per fondą davė Adamkienei, kuri pradėjo po visą Lietuvą dalinti labdarą. Vienas žmogus rinko medžiagą apie lietuviškos naftos gavybą, sako susisprogdino. Galimas dalykas, kad Kęstutis Čilinskas buvo nunuodytas. Bet taip tėtis nebeturi. Į Seimą turi ateiti sąžiningi žmonės.

Vida Stankūnienė. Turi būti keičiami valstybės pamatai.

Vygandas Narušis. Viskas dabar taip padaryta, kad net referendumo nebegalime surengti.

Aldona Lengvinienė. Mūsų niekas nebeklausia, mūsų nuomonė nebeįdomi, jeigu išvis kada nors buvo įdomi.

Vida Stankūnienė. Jei nėra kontrolės, tai kiekvienas, kuris ateis į Seimą, ims daryti tą patį. Juk taip daug labiau apsimoka.

Jonas Šidlauskas. Valstybei ir jos piliečiams priklauso tik žemės paviršius, o viskas, kas yra po žeme, jau priklauso nebe piliečiams, nebe valstybei, o kažkam kitam, tai yra tiems, kurie už mūsų žemės turtus maitina, girdo ir linksmina mūsų politikus. Kaip čia viskas taip paslapčia įvyko?

Aldona Lengvinienė. Ridikėlius dar sėkit, bet giliau į žemę nebekiškit nosies – ten jau kitų privati nuosavybė.

Vygandas Narušis. Tai Konstitucijos pažeidimas, reikia viską atstatyti.

Irena Bartušienė. Reikia viską kuo greičiau atstatyti.

Ona Vasiliauskienė. Tuos procesus įtakoja Rusija.

Vytautas Mačiulaitis. Jiems reikia pasakyti, kad vieną gražią dieną būsite teisiami.

Aldona Lengvinienė. O prieš teisimą jiems teks stoti – jei ne prieš žmonių, tai prieš Dievo.

Jonas Šidlauskas. Lietuvos žemės gelmės ir jų turtai Lietuvai jau seniai nebeįdomūs, amerikiečiai, norėdami Lietuvoje išgauti skalūnines dujas, tartis ir nauda dalintis turės nebe su valstybe, o su verslininkais, jau spėjusiais paslapčia tapti Lietuvos žemės gelmių ir šiose gelmėse slypinčių turtų vieninteliais bei teisėtai šeimininkais. Ar aš teisingai suprantu?

Danutė Šniukienė. Tai pats blogiausias variantas.

Irena Bartušienė. Viską reikia atstatyti.

Aldona Lengvinienė. Ką pridirbo, tą pridirbo, bet reikia nutraukti tokią nusikalstamą veiklą.

Vida Stankūnienė. Reikia viską gražinti valstybei.

Pirmininkas. Kas sakėte, kad reikia išaiškinti kaltus?

Teodora Narušienė. Visi mes galvojame taip.

Danutė Šniukienė. Visi taip galvojame.

Jonas Šidlauskas. Mums, lietuviams, savoje Tėvynėje, savoje valstybėje, priklauso tik žemės paviršius, o žemės gelmės ir jų turtai jau priklauso lenkams, kaip vieninteliams ir visiems laikams įteisintiems mūsų žemės gelmių ir jų turto savininkams. Staiga sužinome, kad mes jau gyvename ir vaikštome ant lenkams visiems laikams atiduotos žemės. Kaip per 20 nepriklausomybės metų galėjo taip nutikti? Kas mūsų, kaip tautos ir kaip valstybės, laukia toliau?

Vygandas Narušis. Jie (lenkai) iš apačios pradės liesti į viršų – ką tada darysime?

Aldona Lengvinienė. Ar begali ką nors padaryti mūsų politikai už savo juodą darbą jau gavę ir pasidalinę vadinamąjį „atkata“?

Vytautas Mačiulaitis. Čia tikras nutautėjimas, mes – jau nebe Lietuva.

Vida Stankūnienė. Štai kaip einame dideliais žingsniais į Europą. Jei nebesuspėsime dabar dar ką reikia padaryti, vėliau bus šaukštai po pietų.

Vygandas Narušis. Apie tai, ką dabar girdime, nieko nežinojome, net neįtarėme.

Vida Stankūnienė. Kaip žinosime, jeigu viskas vyniojama į vatą.

Stanislava Mikulėnienė. Nežinojome.

Vytautas Mačiulaitis. Visi geologiniai tyrimai jau atiduoti privatininkams ir lenkams.

Jonas Šidlauskas. Jei mokslininkų išvalgos pasirodytų teisingos, pramoninė skalūninių dujų gavyba Vakarų Lietuvoje galėtų prasidėti po kelerių metų. Išteklių vertė preliminariai gali siekti iki 30 mlrd. USD (73,6 mlrd. Lt). Tai leistų Lietuvai sumažinti priklausomybę nuo Rusijos tiekiamų dujų bent 30 – 50 metų. Žvalgymai Lietuvai kainuotų apie 615 mln. Lt.

(„Verslo žinios“, straipsnis „Lenkija planuoja tapti dujų eksporto milžine“, 2011-06-02).

Nejaugi LR Vyriausybė, sugebanti per metus valstybės vardu pasiskolinti ir pravalgyti ar kitaip iššvaistyti daugiau nei 10 mlrd. litų, nebegali pasiskolinti dar 615 mln. Lt, kad paskui galėtų uždirbti 73,6 mlrd. Lt? Kodėl tai padaryti gali tik grupelė apsikrių verslininkų?

Danutė Šniukienė. Vyriausybei kitaip daryti neapsimoka.

Ona Vasiliauskienė. Gal nesusiskaičiuoja.

Vygandas Narušis. Vyriausybė labai gerai skaičiuoja, kai reikia sau skaičiuoti. Jie juk žino, kad niekas jų nenuteis.

Pranas Križevičius. Pasidalina per pusę ir viskas.

Jonas Šidlauskas. Visi parašai pas mus yra perkami. Kodėl verslininkai investuoja į politiką? Kad atsiimtų.

Vygandas Narušis. Kas dešimteriojai atsiimtų.

Vida Stankūnienė. Kam turime už tai dėkoti? Ar, pirmiausia, ne sau ir savo abejingumui?

Jonas Šidlauskas. Taip. Sau ir savo abejingumui.

Vida Stankūnienė. Dar maža buvo Sibiro, net ir tokių pamokų mums neužtenka.

Jonas Šidlauskas. Mūsų žemės gelmės ir jų turtai jau priklauso užsienio verslininkams, kurių valdomų įmonių akcijas perpirkti „Gazpromui“ yra vieni niekai. Kaip mes begalime kalbėti, kad mūsų žemės gelmėse esantys turtai, tokie kaip skalūninės dujos, sumažins mūsų priklausomybę nuo Rusijos tiekiamų dujų 30 ar 50 metų?

Vygandas Narušis. Jei nieko nekeisime, jokie žemės gelmių turtai nebesumažins mūsų energetinės priklausomybės nuo Rusijos.

Ona Vasiliauskienė. Tai šėtono darbas.

Vida Stankūnienė. Politikai savo nusikaltimą jau įvykdė.

Jonas Šidlauskas. Verslininkų kapitalas uždirbamas nešvariai ir specialiosios tarnybos juos nesunkiai įkalbins viską atiduoti „Gazpromui“. Net be derybų.

Ona Vasiliauskienė. Ta jėga, kuri valdo Lietuvą, yra neįveikiama.

Vytautas Mačiulaitis. Tai ne jūsų, o rusų saugumo paleistos mintys.

Ona Vasiliauskienė. Bet kad mes einame į priekį ir kuo toliau, tuo giliau klimpstame.

Jonas Šidlauskas. Be savo darbštumo, ūkiškumo, derlingų žemių ir kitų privalumų dar turėdami ir žemės gelmėse glūdinčius milijardus galėtume gyventi ne ką blogiau už norvegus, bet gyvename ir, matomai, gyvensime, kaip Amerikos stepių kojotai, laukiantys dvėsėlienos ar tykantys pakelėse numestų neapgraužtų kaulų. Kam už tokią apgailėtiną savo padėtį turime pasakyti „ačiū“?

Vida Stankūnienė. Ačiū partijoms ir vyriausybėms. Nepamirškime padėkoti ir patys sau.

Jonas Šidlauskas. Ir patys sau.

Vida Stankūnienė. Mes labiau tikime pasakomis, negu realybe. Mes bijome tiesos, mums reikia saldaus melo. Mes, gavę laisvę, jos nemokame išlaikyti.

Stanislava Mikulėnienė. Turi sukilti visa Lietuva.

Danutė Šniukienė. Reikia sudraskyti jungą, tegul nustoja meluoti.

Ona Vasiliauskienė. Reikėjo registruoti valstybės turta, suskaičiuoti ir įvardyti, ką valstybė turi, tuomet žinotumėme, ko ir kiek valstybė neteko.

Kadangi posėdis užtruko beveik 3 valandas, nutarta Jono Šidlausko pranešimo apie skalūnines dujas likusią dalį perkelti į kitą posėdį.

7.

Pirmininkas praneša, kad sekančio posėdžio, kuris vyks 2011-06-29, metu bus tęsiamas Jono Šidlausko pranešimas apie skalūninių dujų įtaką šilumos kainų mažinimui.

Sekančio posėdžio nauja tema – dujų kainos formulė. Šią temą Darbo grupei pristatyti sutinka Ona Vasiliauskienė. Paprašoma posėdžio dalyvių pagal galimybes pasirengti diskusijoms abiem aukščiau paminėtomis temomis.

Posėdžio dalyviai informuojami, kad sekantis Darbo grupės posėdis vyks šių metų birželio 29 d. (trečiadienį) 17.30 val.

Priedai:

1. Akcinės bendrovės „Šiaulių energija“ generaliniam direktoriui Česlovui Kaspučiui skirto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-09-06 rašto Nr.SE-76 „Dėl informacijos pateikimo darbo grupei šilumos kainų mažinimo galimybėms nagrinėti“ kopija.

2. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Ekonomikos skyriaus vedėjo Stanislovo Gurejevo 2011-06-09 rašto Nr.SE-75 „Dėl AB „Šiaulių energija“ ūkinės ir finansinės veiklos bei kitų dokumentų pateikimo“ kopija.

Pastaba. Pastebėjus posėdžio protokole netikslumus ar neatitikimus reikia kuo skubiau pateikti pastabas dėl posėdžio protokolo.

Posėdžio pirmininkas
Vytautas Kabaila

Posėdžio sekretorė
Irena Bartušienė

